

3 (1155)-сон 22 январь 2014 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

жамият

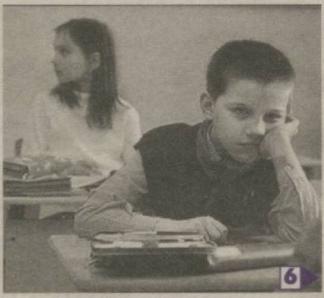
Наргиз САТТОРОВА:
МЕН ЭНГ БАХТИ!
2

Рустам ХУДОЙБЕРГАННОВ:
ХАЁТ ДАРАХТИНИ
ЯШНАТИБ ЯШАЙЛИК!

ҚАРС ИККИ ҚЎЛДАН...

ЙЎЛДАГИ ГАПЛАР

ҚАДР-ҚИММАТИМ, ТАЯНЧИМ ВА ИФТИХОРИМСАН, МУСТАҚИЛ ЎЗБЕКИСТОН!

*Халқимиз дастурхони тўрт
фаслда ҳам тўкин ва обод*

УШБУ СОНДА:

Севги хатлари ва номаълум имзолар	3
Мактабда... тугилган кунни ишионлаш мумкини?	5
Үйингизга куттил(ма)ган меҳмон келди	6
«Гап»чиларнинг дарди фақат пул	6
Ичкуёв бўлмаган йигит	7
Бразилияга бораётган ўзбек футболчи эмас	8

ҲИКМАТ
Сўз инсоннинг
қиймати қадар
қадрлидир.

Жалолиддин РУМИЙ

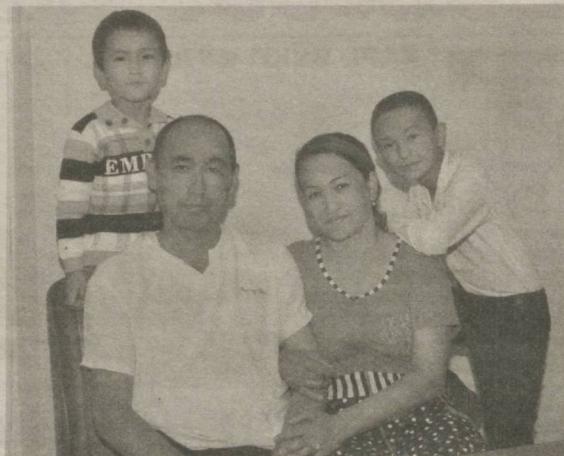
Наргиза САТТОРОВА:

МЕН ЭНГ БАХТЛИ ОНАМАН!

“Йил аёли” танловининг республика босқичиғолиби, Андикон вилояти Асака тиббиёт коллежи директорининг ўринбосари, болалар шифокори Наргиза Сатторова шаънига меҳрибон она, сарыштасли уй бекаси, садоқатли ёр деган таърифу тавсифлар кўп бора айтилганига гувохмиз.

Наргизаҳон болалигидан шифокорликни орзу килди. Шу максадда ўқиб-ўрганишдан, изланишдан толмади. Талабалик даврида устозлари кўмагидага ўз мутахассислиги бўйича тиббиёт илмини пухта эгаллади. Институтни мудаффакиятли тамомлаб, Асака тиббиёт коллежида ёшларга сабоқ берса бошлади. Шу билан бирга “Камолот” ЁИҲ етакчиси, бошлангич хотин-қизлар ташкилоти раиси каби вазифалардаги жўшкун фаолияти билан барчага ибрат кўрсатди. Айни пайтда мазкур коллежда ўкув ишлари бўйича директор ўринбосари сифатида ўш авлодни ҳар томонламиа етук инсонлар килиб тарбиялаш ишига муносаб хисса кўшиб келаётir.

Унинг ташаббуси билан 2012 йилда коллеж битирувчиликнинг иш билан бандилигини таъминлаш мақсадида

коллеж қошида “Тиббиёт камалаги” хусусий унитар корхонаси ташкил этилди. Тикувчилик йўналишида фаолият олиб бораётган ушбу корхонада айни пайтда 11 нафар қиз иш ўрнига эга бўлди.

Наргизаҳон нафакат жамоада, балки туман ва вилоятда ҳам кенг жамоатчилик эътирофига сазовор бўлиб келмоқда. У 2011 йили тумандаги “Йилнинг энг яхши ўқитувчиси” кўрик-танловида туман босқичида биринчи ўринни, 2012 йилда эса бошлангич хотин-қизлар ташкилоти раиси

танловининг республика босқичида фахрли 1-ўринни эгаллади.

— “Йил аёли — 2013” танловидаги ҳаяжонли даққиқаларни ҳалигача унтуломайман, — дейди Наргизаҳон Сатторова биз билан сұхбатда. — Республика мизнинг тадбиркори ишбильармон аёллари, билимдон, салоҳияти олимлари орасида қатнашиб, ғолиб бўлишдек фахрли баҳт менга наисбеттанидан кувонч чексиз. Биз аёлларга ҳаётнинг барча жаҳаларида фаол иштирок этиб, юртимиз

равнақи йўлида меҳнат килишимиз, оиласиздан кўнглими тўқ бўлиб яшашимиз, бир сўз билан айтганда, баҳтли билишимиз учун барча имкон эшиклари очик. Шу боис мен дунёдаги энг баҳтли хотин-қизлар ҳам бизнинг озод ва обод Ўзбекистон аёллари, деб биламан. Мустақилигимизнинг илк кунлариданоқ Президентимиз раҳнамолигида мамлакатимизда хотин-қизлар масаласига алоҳида эътибор қаратилиб, истиқол йилларида оила, оналик ва болаликни муҳофаза килиш, хотин-қизларнинг ҳақ-хукукларини химоялаш борасида кўплаб хайрли ишлар амалга оширилди. Аёлларнинг қадр-киммати улоғланди, унинг ҳар бир эзгу иши, ташаббуслари кўллаб-куватланиши учун хукуқий асослар яратилган. “Йил аёли” танловида эса интилучван аёлларнинг меҳнатларига эътибор ҳамда рағбат намунасиидир.

Наргизаҳон нафакат жамоатда фаол, балки оиласида ҳам ибрати уй бекаси. Умр йўлдоши Баҳодиржон билан фарзандларини яхши тарбиялаб, вояжи етказишмоқда. Самимияти, меҳронлиги билан ота-онаси, қайнона-қайнатасига меҳр-окибат, ҳурмат кўрсатиб, уларнинг дуоларини олиб, обрў топаётir.

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.
Андижон вилояти.

“БИРДАМЛИК”НИНГ ИБРАТЛИ ИШЛАРИ

— Маҳалла аҳлиниң келгусида ҳам ахил бўлиб яшаши ҳозирда хонадонларда камол топаётган фарзандларимиз тарбиясига боғлик, албатта, — дейди Бекобод шахридаги “Бирдамлик” маҳалла фуқаролар йигини раиси Комилжон ака Холматов. — Биласиз, маҳаллалар маданият ва таълим-тарбия ўчфи саналади. Бизнинг худудда ёттига миллат вакиллари инок бўлиб яшайди. Бу маскандан тез-тез турли тадбирлар, учрашувлар ўтказиб туришнинг яна бир жиҳати бор, яъни меҳр — кўзда, деб бежис айтишмайди. Фарзандларимиз бир-бiri билан доимий мулокотда бўлишса, фикр алмашишса, оларидаги дўстлик янада мустахкамланади. Шунингдек, ёшларимизни кекса авлод вакиллари билан учраштириб, ҳаётий тажриблари ҳақида ўтроклашамиз, бу билан қадирятларимизни улуғлаш кўникмаларни мустахкамлашга ҳам ҳаракат қиласиз. Айниска, 94 ёшли Фоғуржон ота Садиев каби нуронийларимизнинг ўтилари ҳар бир маҳалладошимиз учун қадрли, улар ўз ҳаётларида бу ибратли

амалларга риоя қилишса сира кам бўлишмайди.

Хамжihatлида яшаб, ҳар доим ўзи-мизнинг қадрдан гўшамиз — маҳалламизни обод қилишини фуқаролик бурчимиз деб хисоблаймиз. Ўтган йили маҳалла-

миздаги Истиқолол ва Охунов кўчалари, таъмирталаб йўллар ҳомийлар кўмагидаги асфальт килинди, 400 тудан ортиқ дарахт кўчатлари ўтказилиб, кўкаламзорлаштириш ишларида ҳар бир оила баҳо-ли кудрат хисса кўшиди. Маҳалла ахли

КОРЕЯЛИК ШИФОКОРЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

бино курилди. Шунингдек, жамғарма ташкил топганинг 20 йиллиги муносабати билан Корея ҳалқаро соғлини сақлаш KOFIN жамғармаси томонидан 25,3 минг АҚШ долларига тенг бўлган “Hyundai H1” русумидаги мобил клиника Навоий вилояти

тиббий ижтимоий патронаж бригадасига берилди. “Save the Children” Корея ҳалқаро жамғармаси томонидан юрак тугма нуқсони бор бўлган болаларни операция қилиш учун киймати 31,0 АҚШ долларига тенг 50 дона оқсегегатор келтирildi.

Ушбу ҳайрли ишларни давом эттириш максадида, жорий Йилнинг 19-26 январь кунлари Корея Республикасининг Ehwa Womans University госпиталининг 19 нафар малақаларни шифокорлари томонидан республика мизнинг бир қатор ҳудудла-

Йил аёли

ОГОХ БЎЛИНГ! ГУГУРТ ЎЙИНЧОҚ ЭМАС

Инсон ҳар доим бир дунё орзу-умидлар билан яшайди, яхши ниятда уй куради. Йиллар давомидан ҳалол меҳнат қилиб топган маблағи гўзал бир иморатга айланади. Аммо баъзан озигина эҳтиётсизлик, оддий бир ёнгин хавфсизлиги қоидаларига бефарқ қараш сабаби қанча меҳнат ва умр машқатлари эвазига барпо этилган уйжой ёки мол-мulk бир неча дақиқалар ичидан кулга айланади. Тасаввур килинг-а, agar бундай эҳтиётсизликка кўнгавати уйларда ўшовчи фуқаро томонидан йўл кўйилса-чи? Бир лаҳзада “тилсиз ёв” ён-атрофдаги кўнишниларнинг хонадонларига ҳам хавф солиши эҳтиоми кучяди.

Шу боис ҳам аввало жойларда бу каби ноҳуҳ ҳолатларнинг оддини олиш мақсадида шаҳар ва туманлардаги ёнгин хавфсизлиги бўлимлари томонидан аҳоли ўртасида кенг тарғибот ишлари олиб борилалояти.

Хозир айни қиши фасли. Табиикни, айримлар турли иситиш мослама ва ускуна-ларидан фойдаланадилар. Бу эса аҳолининг ҳамда мутасадди ташкилотларнинг масбутияни янада оширади. Шундай омилларни на зарда тутган ҳолда, пойтатимизнинг Юнусобод тумани ёнгин хавфсизлиги бўлими томонидан кузги-киши иситиши мавсуми даврида ёнгин хавфсизлигига оид қоидалар, бу борада бир қатор тавсиялар ишлаб чиқилиб, ушбу қоидалар билан аҳолининг барча қатламларини мунтазам равишда танишириб, уларга қатъий амал қилишнинг ҳаётий аҳамияти таъкидланмоқда. Жумладан, ушбу қоидаларга биноан яшаш уйларида газ тармоғидан резини-ни шланг орқали фойдаланиши, кўп қаватли уйлар хонадонларида газ плитасини балконга олиб чиқиш, шунингдек, мўрилар ёндида ёнуви буюмларни, том бўғотида сомон ва ҳашак сақлаш каби ҳолатлар ман этилиши белгиланди. Газ плиталарни ёкўн ҳолида қарорларни ўтказиш, эрта ва қариндош-урулар ўртасидаги никоҳларнинг олдини олишда ҳам жамоатчилик билан бамаслаёт иш юритилип. Бу борада маҳалланинг масуль котиби Эркинной Бойназарова, посбон Зокиржон Тоҷибоевларнинг ҳам хизмати катта.

**“Оила ва жамият” мухбири
Нигора ЎРОЛОВА ёзиб олди.**

**Ф.ФИЁСОВ,
Юнусобод тумани
ИИБЭХ инспектори,
кичик сержант.**

рида беморларни умумий чу-курлаштирилган тиббий кўридан ўтказиш ва маърузлар ўйиш режалаштирилмоқда.

**Барно МИРЗАҲМЕДОВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.**

Навоий педагогика ва хизмат кўрсатиши касб-хунар коллежи хотин-қизлар қўмитаси бошлангич ташкилоти раиси Гулчехра Рўзиевани ҳамкаслари, маҳалладошлари меҳрибон устоз, оқила она сифатида хурмат қиласди.

— Аввало бундай муваффақият зинмамаг янада тинимизиз изланиш, ижод қилиш масъулиятини юклайди, — дейди "Энг намунали бошлангич ташкилот" кўрик-танловининг республика босқичида биринчи ўрининг сазовор бўлган Гулчехра РЎЗИЕВА. — Коллажимиздаги 1495 ўкувчининг 1194 нафарни қизлар ташкилоти етади. Уларнинг ҳётда ўз ўринларини топиши, замонавий билимга эга бўлишлари, танлаган касб-хунар сирларини пухта эгаллашлари

корлиги санъати бўйича яратган асарлари кўпчиликнинг эътиборини тортаяпти.

Келинг, шу ўринда ғалати бир ҳолат ҳақида айтиб берайин сизга. Бозорда бир таниш аёлнинг саккиз яшар қизига атаб бир дунё сарпосуруқ ҳарид қилаётганини кўриб колдим. Айрим шошқалоқ оналар "Еттидан ташласанг етади, олтидан ташлассанг ортади", деган наклни айтида-ю, қизларининг онгига ўшлигидан фоқат келин, бека бўлиш ташвишини сингдириб боради. Ўзига сеп ғигифаётганини кўрган қизалоқнинг фикр-ўйлари истайсизм-йўқми, барабир ўзгариб боради, тўғрими? Шунинг учун уларни аввало, яхши тарбиялаш, касб-хунарли бўлиши ҳақида қайгуриш лозим. Биз оналар қизларни

НИХОЛ НУРГА ТАЛПИНАДИ

учун коллажимизда барча шарт-шароитлар яратилган. Катта билим, тажрибага эга бўлган устоз ва мураббийлар ўз фаолиятларида таълим билан тарбияни узвий равишда олиб боришига ҳаракат килишти. Чунки дунё қараси, хуљи шаклнин жараёнида бўлган ўғил-қизларнинг маънавий камолоти мухим масала эканлиги ҳар доим диккат-эътиборимизда.

Хусусан, қизлар тарбиясида хотин-қизлар қўмитаси бошлангич ташкилоти раҳбарси сифатида ҳамкасларим билан ўзаро фикрлашиб, ота-оналар билан бамаслаҳат ишлашга, авосийси, уларга яқин сирдош бўлиб, ҳаёт сабоқларини беришига интиляпман. Шу маънода ўтган йили "Орастা қизлар" кўрик-танловининг республика босқичида коллажимиз қизларининг фаҳри учинчи ўринин кўлга киританини ҳам кўпчиликни руҳлантириди. Мазкур тўғарак раҳбари Турсуной Халилова тажрибали, билимдон, меҳрибон устозлардан саналади. Бу тўғарак машгулотлари жонли ва таъсирчан олиб борилаётганини боис фаол ўкувчиларимизда ижодкорлик қобилияти шаклнини туткни бўляпти. Билим ва хунар ҳам киз бола учун маънавий мулк саналади.

Жумладан, иқтидорли ўшларимиздан Гулноза Раҳматованинг тош ўйма-

римизни нафақат оиласа, балки жамиятда ҳам ўринни топишида асосий суюнчиқ эканлигимизни эсдан чиқармайлик.

Ўкув даргоҳимизда устоз-шогирд анъана сизни яхши йўлга кўйилган. Ҳамкасларимиз Махфуза Йўлдошева ўзининг ўттиз йилик фаолияти давомиди юзлаб шогирдларни тарбиялаш камолга етказди. Ҳар кандай вазиятда ҳам Махфуза опанинг босқичлиқ, вазменилик билан иш тутишлари, ҳар бир ўкувчининг кўнглига йўл топа олиш санъатини пухта ғаллаганилиги бошқаларга ибрат бўлаётir, десам арзиди. Масалан, бизнинг жамоамида 155 нафар хотин-қиз ишлайди. Уларнинг ҳар бирни ўзининг ҳаётда олган билим ва бой тажрибаларини ёшлар қалбига сингдиришда ўзига хос малакага эгалиги билан ажralиб туради.

Аёлнинг қалби эзгулика ошно бўлса, у яхшилик истагида изланади, ёшларнинг дилига йўл топа билади. Нихоллар нурга интилишидан киёс қилсан, фарзандимиздай бўлиб коллеж ўкувчилари меҳримизга таллиниди, устозлар ҳам эртага улар ортидан раҳмат эшитсалар, бошлари осмонга етади.

**"Оила ва жамият" мухбири
Нигора РАҲМОНОВА
ёзиг одди.**

УЗВИЙ МУНОСАБАТЛАРНИ ТАЪМИНЛАШ

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси ўз куий тузилмалари бўлган бошлангич ташкилотлар фаолиятини босқичма-босқич кучайтиришга алоҳида эътибор қарабиб келмоқда ва айни кунларда бу жараённинг янгича усуслари тизимга йўналтирилмоқда.

Яхинда "Хотин-қизлар қўмитаси бошлангич ташкилотларининг фаолиятини янада такомиллаштириши ва "Софлом бола йили"да амалга ошириладиган ишлар" мавзууда ўтказилган семинарда вазирликлар ва корхоналарнинг хотин-қизлар қўмитаси бошлангич ташкилоти раислари иштирок этди.

Тадбирда бошлангич ташкилотларни умумий тарзда ёки худудларга таксимлаган ҳолда эмас, балки тармок ва соҳалардаги бошлангич ташкилотларга алоҳида эътибор қараси, уларни ўзлари фаолияти юритаётган тизимларда хотин-қизлар хукуқ ва манбаатларини ҳимоялашга доир ислоҳотларни кенг кўллаши, тарғиб этиши, шунингдек, "Софлом бола йили"да оналар ва болалар саломатлигини мустахкамлаш ва уларни согломлашириш борасида кенг кўламли ишларни амалга ошириши юзасидан вазифалар белгиланди.

Шунингдек, бошлангич ташкилотларнинг раисларини амалий семинарлар, давра сұхбатлари ва ўкувлар орқали тажрибасини янада ошириш, марказий ва худудий қўмиталарнинг бошлангич ташкилотлар билан узвий муносабатларини таъминлашга ҳам алоҳида аҳамият қартилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Элмира Боситхонова иштирок этди.

Нигора АЛИШЕР қизи.

МУРАББИЙЛИК САБОҚЛАРИ

... Қизларга номаъум имзо билан ёзилган мактублар синфда ўзаро миш-мишларнинг болалашига олиб келди. Бир неча қизнинг сумкасида ўз-ўзидан севги изҳорлари-ю ва турли гаплар битилган мактублар пайдо бўлиб қоларди. Қизлар ҳайрон, йигитлар жим. Юқори синф ўкувчилари ўртасида бу гап жуда тез тарқалди, ҳамма ўзича фикр билдирад, бу қизларнинг шаънига янам оғирроқ боради. Гап синфдан ташқариға чиқиб кетди. Шу боис мактабнинг хотин-қизлар қўмитаси раҳбари бу масала билан жиддий шуғуланишга киришди. Синфдаги қизлар билан алоҳида, йигитлар билан очиқасига гаплашиб олиниди. Бу миш-мишларга ўз вақтида чек қўйилиши қизларнинг шаъни билан боғлиқлиги алоҳида таъкидланди. Очик сұхбатлардан сунг "сир" очилди. "Ошик" ўзокда эмас, шу синфнинг ўзидан чиқи. Унинг исми њеч кимга ошкор этилмади. Синфда тушунтириш ишлар кучайтирилди, қизларнинг кўнгли хотиржам тортди.

— Бу каби воқеалар мактаб ҳаётӣ, айниқса, балогат ёшидаги қизикон ўсмирилар учун хос, — дейди Каттагўргон туманидаги 43-умумтаълим мактаби бошлангич хотин-қизлар қўмитаси раиси Маҳбуба Тоғаевая. — Лекин шундай экан, деба кўл қовуштириб туриш ярамайди. Баъзида қизлар билан ўз аларидан ҳам яқинроқ киши сифатида сұхбатлашсам, йигитлар билан дўсти, сирдошидек гаплашишимга тўғри келади.

Қизларнинг иқтидорини намоён

килиш, уларнинг маънавий дунёкарасини кенгайтириш, соглом турмуш тарзини тарғиб қилиш юзасидан кўплаб тадбирлар ўтказиб туриласди. Ҳар бир тадбир мутахассислар иштирокида олиб борилаёттани ўкувчиларнинг қизикишлари ортишига сабаб бўлаётир. КВР шифокор ва ҳамширлари, маҳалла фаоллари, отинойилар иштирикоида давра сұхбатлари, "Камолот" етакчилари томонидан ёшларнинг қизикишни эътиборга олинниб, турли акциялар ўтказилмоқда.

Мактабда қизларнинг ёшига қараб синфлар ўртасида "Орастা қизлар" тўғарак фаолият кўрсатади. Тозаликка риоя қилиши, одоб-ахлоқи билан бошқаларга намуна бўладиганлар шу тўғарак аъзолари сифатида қизлар ўртасида тарғибот ишларни олиб борадилар.

Мактабимизда 410 нафардан зиёд қизлар таълим-тарбия олишишда, уларнинг ҳар томонлами дунёкараси кенг бўлиб вояга етиши йўлида доимо жамоатчилик билан ҳамкорликда иш юритаётимиз. Қувонарлиси, қизларимиз орасида билим олишга, ўз устиди ишлашга интилаётгандар, фан олимпиадаларида, спорт мусобакаларида қатнашиб, юқори натижаларни кўлга киритаётгандар кўпаймоқда.

**Гулруҳ МУМИНОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.
Самарқанд вилояти.**

Мушоҳада

ЭНГ ЯҚИН ДЎСТ

Оила ҳар бир фарзанд учун илк тарбия мактабидир. Айниқса, оиласининг иккى устуни — ота билан онанинг намунали хулқ-автори, ибратли амаллари болаларни ёшлиқданоқ ақлли, одобли бўлиб вояга етишида ижобий таъсир қилади.

Кўпчиликка таниш бўлган "Сиз кимнинг фарзандисиз?" деган саволга берилиган жўйли жавобининг ўзиёқ ҳар биримиз ҳақида маълум тасаввур бериши мумкин. Ёхуд "Куш уясида кўрганини қиласди", "Болани ёшдан, ниҳолни бошдан асра", "Эркаласа онаси, талтайди боласи", "Бола азиз — одоби ундан азиз" деган накллар ҳам бежиз айтилмаганини ҳаётта назар ташлаб англай борамиз. Бу ҳаётий ибораларда феъл-авторининг қандай бўлиб шаклнини, биринчи галда оила тарбиясига, ота-она ҳаётда ўзларини қандай тутиши, болага нима ибрат беришига боғлиқ, деган каби ижобий маънолар бор.

Ота-она болага ёшлиқданоқ турмушнинг оғир ва енгил тошлари қандай эзакни, бирор касб-хунари бўлмаган одам ҳаётда қийинчиллар кўришини, вактини беҳуда ўтказмай, билим, хунар ўрганиши зарурлигини ҳар қадамда уқтириб бориши лозим. Бекорчиликка ўрганиниб қолган бола меҳнатдан ўзини олиб қочишига уринадиган бўлади. Бирок, унинг эҳтиёжлари ортгани сари фикри ҳам салбий томонига ўзгара боради ва оқибатда хунук ишларга кўл уриши мумкин.

Ота-оналар болалар учун энг мўтабар, азиз кишилардир. Шу боис улар ота-оналарига ўхшаш учун доимо интиладилар. Катталар ўз хатти-ҳаракатларида фарзандларининг ана шу истакларини эътибордан четда қолдирмаслиги, уларга чинакам ибрат бўла билиши даркор. Оилада болалар билан ота-оналарнинг ўзаро муносабатлари уларнинг бир-бирларига бўлган ишонч ва хурмати асосига курилади. Бола учун ҳақиқий дўст ҳам, шодлик ва ташвишларини баҳам кўрувчи азиз инсонлар ҳам ота-онаидир.

Ёш боланинг катталарга таклидчан ва итоаткор бўлиши табиий бир ҳол. Катталар нимани бажарса, у ҳам дарров шуни бажаришига ҳаракат қиласди. Нимани буюрса, шуни ижро қиласди. Улгайлан сари боланинг ақли кўп нарсаларга етадиган бўлиб қолади. Энди у баъзи масалаларда катталарнинг фикри билан келиша олмайди, ўз айтганида туриб олади.

Кўпинча катталар бундай ҳолда боладаги салбий кўринишга эга бўлган ўзгаришларни одобсилизик, ўжарлик, ўзбошимчалика йўйиб, хатто уни шошшиша жазолашга уринадилар. Бу нотўғри мумомала бола қалбини жароҳатлаб кўяди. Натижада ота-она бу тарзда ўйламай иш тутгани туфайли бола тасаввурда унинг обрўсига путур етказади. Болани тушунмаслик, унинг ёши ва хулқ-авторидаги юз бераёттган ўзгаришларни эътиборга олмаслик билан охир-оқибат ота-она ва болалар ўтасидаги меҳр ва ишончга дарз кетиши њеч гап эмас. Болани тушуниш, фикрини тўғри йўналитириш дўстона тушунтириш билан амалга ошгани маъкул. Ниҳолни ҳам эҳтиётлаб ўтирангиз, у барқ уриб яшнайди.

**Ойша ТЎРАЕВА,
профессор.**

Рустам ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Ўзбекистон халқ рассоми:

ҲАЁТ ДАРАХТИНИ ЯШНАТИБ ЯШАЙЛИК!

— Рустам ака, кўпчиликка маълумки, сиз Термиз шаҳридан сув спорти саройини бетакрор мозаикалар билан безагансиз. Ўзбекистон давлат консерваториясининг муҳташам, орган чолгуси залидаги "Йил фасллари", Олий Мажлис Сенати биносининг кириш фойесидаги "Ҳаёт дарахти" каби витражларни кўрганда, беихтиёр кўнгилдан бу асрларнинг ижодкори нималардан илҳомланган экан, деган ўйлар кечади...

— Хар бир ижодкор энг аввало, ўзи туғилиб ўтсан турпран, она Ватанидаги бетакрор манзаралардан илҳомланади. Шу маънода мени руҳлантирган мухит ҳам китоб ёки киноларда тасвирланган жараёнлар эмас, балки аклияни таниб, ўз кўзим билан кўрган, кечирган оддий ҳолатлардир. Нега дессангиз, ҳар қандай инсонда ҳам маълум маънода ижодкорлик қобилияти бўлади. Мен ҳар доим фарзандларим ва шогирдларимга ҳайратсиз ва ҳаяжонсиз, китоб ўқимаган инсонлардан узокроқ юришларини утираман. Нега дессангиз, ўнда лайла гаҳтингин, тирикликтин кизиги йўк. Шу боис ҳам бизнинг юртимизда адабёт ва санъатта, маънавият соҳасига давлат дарахасида эътибор каратилади, имкониятлар яратилган.

Энди сизнинг саволингизга келадиган бўлсан, мен ижодий фаолиятимни монументалист янги деворга ишлов берувчи рассом сифатида бошганиман. Лекин кейинги пайтда пейзаж жанрида кўплаб асрлар яратипман. Юртимизда ҳар бир фаслнинг ўз жилоси, жозибаси ва таровати бор. Табиатимиз ниҳоятда гўзал.

.

Пурвиш кор тогларимизда бир даврнинг ўзида иккича-уч фаслнинг жилвакор рангларига гувоҳ бўласиз. Богларимизнинг бетакрор гўзаллиги одамини ўзига мафтун этади. Тарих учун жуда қисқа, лекин асрларга тенгласса арзигулоев, тарихий 22 йил давомида юртимизда Президентимиз раҳнамолигида жуда улкан ўзгаришлар, бунёдкорликлар амалга оширилди. Шаҳар ва қишлоқларимизнинг қўйфаси бутунлай ўзгариб кетди. Муболага эмас, агар бундан ўйил аввал Тошкент ёки бошқа шаҳарларимизга келган меҳмонлар бўлса, хозир ҳайратга тушади. Ана шундай улугвор ўзгаришлар биз — ижодкорларни илҳомлантиради, янгидан янги асрлар яратишга ундиндайди. Юкорида санаб ўтилган ишларим ана шундай, ўзига хос руҳланышлар маҳсулни десам янглишмайман.

— Тасвирий санъат, библиамизки, кўшиқчилик ёки

актёрлик соҳасига ўхшаб, уч-тўртта кўшиги ёхуд роли билан танилиб, машхурлик даъво қилиш дегани эмас, аксинча, йиллар давомида заҳмат чекиб яратиладиган асрлар дунёсидир. Шундай экан, ўз мустақил йўналишинизни топишингизда қайси устоzlарин-gизга кўпроқ сунянгансиз?

— Мен болалигимданоқ тасвирий санъатга жуда кизикканман. Мактабда ўқиб юрган пайларимда илк хомаки чизги расмларимни кўрган ўқитувчиларим энг аввали, кўллаб-куватлашган ва тўғри маслаҳатларини ямаган. 1965 йилда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти (ҳозирги Тошкент давлат педагогика университети) нинг бадий графика факультетига ўқишига кирдим. Институтни тамомлагач, бир мuddат шу соҳада ижод қилдим ва яна ўз устимизда жиҳдийроқ шугулланиш учун ўқишини давом эттиришим кераклигини англаб, 1970 йил Тошкент давлат театр ва рассомчилар (ҳозирги Ўзбекистон давлат маданияти ва санъат) институтida тасвирни давом эттиридим. Устоzlардан Чингиз Аҳмаров, Байдорж Жалоловдан тинимиз ўкиш, ижоднинг машақатли мөннатидан тўхтамасликни, янги асар яратиш жараённада бошқаларга таклид килмай, ўз гояларими илгари суриши ўргандим.

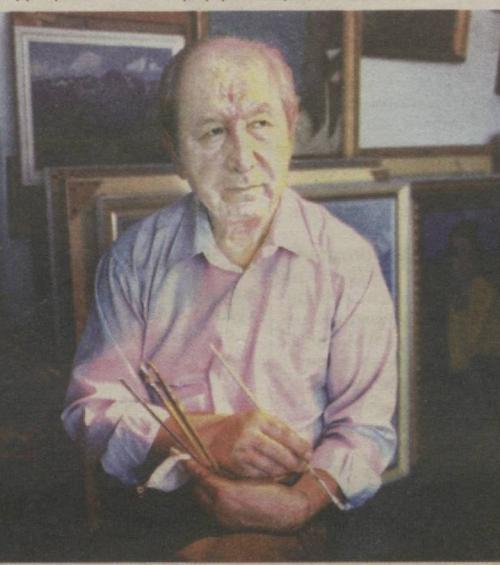
Эътироф этишим керакки, бугунги ёришган музавфакиятларим замирида Чингиз Аҳмаров, Ўрол Тансиқбоев, Рӯзи Чориев каби ўзбек тасвирий санъатидаги катта маҳорат мактабини яратиб кетган устоzlарининг ҳам бевосита хизматлари бор.

— Дарвоқе, ўзбек тасвирий санъат мактаби вакилларининг яраттган асрлари айни пайтда дунёда анча маълум ва машхур. Шу маънода бу улкан мактабнинг ҳозирги мавқеи, дарражасини қандай баҳолайсиз?

— Тан олини керакки, бизнинг мамлакатимизда яшаб ижод килаётган тасвирий санъат дарғаларининг асрлари ўзининг ранг беришисли, композициядаги воқеалар ривожининг табиийлиги билан хатто хорижда ҳам тан олинган. Айни пайтда устоzlар изидан келаётган ўшлар

орасида ҳам янгича фикрлайдиган, кенг дунёкарашга эга ниҳоятда иқтидорли ижодкорлар шаклланмоқда.

Айниқса, истиклол шарофати билан кейинги йилларда Ўзбекистон тасвирий санъати юксак даражада ривожланди. Рассомларимиз бетакрор рангларга бой диё-

римизнинг гўзал табиати манзаралари, кўп асрлик маданий меросимиз ва қадриятларимиз акс эттирилган музалифлик ишлари билан турли давлатларда мунтазам кўргазмалар ташкил этиб келишмоқда. Масалан, менинг ўзим ҳам Малайзиянинг Куала-Лумпур, Германиянинг Бранденбург шаҳарларида ўтказилган нуғузли тадбирларда шахсий кўргазмаларим билан бир неча бор иштирок этганим.

Ҳозир, ёшларимизнинг билим олиши, ижод қилиши учун барча имкониятлар яратиберилади. Айнан тасвирий санъат ўйналишида фаролият олиб бораётган коллеж ва лицейлар, олий ўкув юртлари ва бадий марказларда ижодий мухит кизигин. Эътиборли жихати, бу даргоҳларнинг барчаси замонавий асбоб-ускуналар, ўкув жиҳозлари, услубий кўлланмалар билан таъминланган.

Ўз навбатида бундай шартшароитлардан оқилюна фойдаланиш билан бир каторда энди давлатимиз томонидан кўрсатилиётган бу каби юксак эътибор ва ишончи оқлаш, яхши бадий асрлар яратиш лозим.

Мен йигирма йилдан бери Камолиддин Бехзод номидаги Миллий рассомчилар мактабида яшаб ижод килаётган тасвирий санъат дарғаларининг асрлари ўзининг ранг беришисли, композициядаги воқеалар ривожининг табиийлиги билан хатто хорижда ҳам тан олинган. Айни пайтда устоzlар изидан келаётган ўшлар

Гурунг

шини кўшиши шубҳасиз. Бўлаjак рассомларимиз интернет орқали, дунёниг Лувр, Эрмитаж сингари нуғузли музей ёки санъат музассалари билан фикр ва таҳриб алмаслиб, ўз билимларини мустаҳкамлаб, ўзбек рассомчилари шуҳратини жаҳонга ўйишмоқда.

— Ижод ахли бадий жиҳатдан пишик ва пухта асрлар яратиш учун энг аввало, ўз оиласида намунали мухит яратади. Бу борада оила катта тутади, тўғримиз?

— Албатта. Рафиқам Розаҳон билан турмуш курганимизга кирк йилдан ошди. Бу рақам айтишга осон, лекин шу давр оралиғида биз ҳам бошқаларга ўхшаб канча синовларни бошдан кечирдик. Энг асосийи, эрхотин, иккимиз бир-бираимизни хурмат килдик, имкони борича тушуниб яшашга интилдик. Турмуш курганимизнинг дастлабки йилларида ҳамма ўш оиласлар каби бизлар ҳам рўзгор аталмиш юнини катта-қичик та швишларини, қийинчиликларни

енгиб ўтдик. Иккича ўғлимизнинг ўшидаги фарқнинг кискалиги, фарзанд парваришиннинг ўзига хос машақатларига қарамай, умр йўлдошим ҳаётнинг ўткини муммомларидан, арзимас етишмовчиликлардан кеч қаҷон нолимасди. Мен ҳам ўз навбатида аввало, қадрдан оиласлар тинчлиги, фаровонлиги ва хотиржамлигини таъминлаш орқалигина ижодимда юксалиши бўлишини тушундим. Бундай мухит нафақат рассомни, балки, у аёлми, эркакни, барибири, ҳар қандай соҳа вакилини ҳам юксакликка етакловчи мухим жиҳатидир. Оиласи мукаддас деб билиб, уни араб-авайласак, маънавий соглом мухит яратади олсанкина, фарзандларимиз ҳам баркамол бўлиб улгайди, баҳти, соатдаги яшайди.

Эсласангиз, биз ҳаммуалифликда яратган "Ҳаёт дарахти" деб номланган асраримизда бадий тимсол сифатида тириклик, инсон хайтига ишора бор. Демак, Яратганинг инояти билан ҳар бир инсон дунёга келар экан, унинг тақдир-авъомилга яхши қилиб яшаш, хайрли амалларга қўл уришдек масъулиятли вазифалар юқлатилиди. Инсонликнинг ўзи улуг бир марта, ана шу шарафли номга муносиб яшамоқ, изимиздан фақат ибратли ишлар колдириши учун ҳаёт дарахтини яшнатиб яшашга улгурайлик!

Шахноза ТОЖИДДИНОВА сұхбатлашиди.

КАЙМОК — сутдан ажратиб олинган қуюқ ёғли маҳсулот тилимизда "қаймок" деб аталади. Қадимда "қайуқланди" сўзи "қаймоқли бўлди" деган маънони ифодалаган. "Қайуқланди" сўзи "қуйук", "қуйукланди" сўзига ҳам яқин. Шунингдек, "қай" деган феъл бўлиб, у "ёғли бўл" деган мазмунга эга бўлган.

Яхиши сутнинг қаймоги сермой бўлади.

Журналдан

Еринг қаймоги — меҳнат қилганини.

Ойбек

БЕШИК — бешик сўзининг туб илдизи "бе" сўздидир. "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланшича, қадимги тилимизда "бе" сўзи "йўргак" деган маънони англатган. Эҳтимол, "бел" феъли ҳам худди шу "йўргак" маъносидаги "бе" сўзидан келиб чиқиб, "йўргакла" деган мазмунни ифодалагандир.

"Бе" сўзига "-ши" ва "-к" кўшишмалари қўшилиши натижасида "бешик" сўзи ҳосил бўлган.

Она юртинг — олтин бешигинг.

Мақол

УЗАНГИДОШ — тилимизда ҳар доим бирга юрадиган, бирга улғайган кишиларга нисбатан қадимдан "узангидош" деган сўз кўлланган. Бу сўзининг пайдо бўлиши тушундим. Демак, "узангидош" сўзи бир отга мишиб юрган, бир отни мишиб улғайган деган маънони ифодалаб, якин дўстларга нисбатан кўлланган.

Унинг отаси менинг узангидошим эди.

Журналдан

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

...Эрталаб кўшнимнига бир юмуш билан чиқсан, онаси учини синфда ўйидиган кизига бир нималарни уқтиrolмай ҳалак. Бироздан сўнг бугун кизалокнинг туғилган куни эканини билиб олдим.

— Нима, сиз мени синфдошларим олдида шарманда кимломкиммиз? — дей муштедек кизалоқ ўзини нокулган хис қўлаётган онасига бақиради, — бу олган тортиңгиз Севараникidan ҳам кичкина-ку, олиб боролмайман. Ундан кўра мактабга бормаганим яхши...

Она бечора чида буролмади:

— Бормасанг борма, ҳе, ўша, туғилган куни бошлаб бергандарга лаънат. Мактабда туғилган куни нишонлашичи қиқарганинг ҳам қасиғи ўт тушсин. Ўттизта болага етадиган тортиң мен қаердан топаман, бу савил арzon бўлса экан?!

МАКТАБДА ТУҒИЛГАН КУН

НИШОНЛАНИШИ ТЎҒРИМИ?

— Мен билмайман, топасиз дедимми, топасиз! — қайсарлиги тутган кизча остонона депсинарди.

Кўшнимни ховуридан туширишга уриндим. Иккимиз бир амаллаб қизчани алдаб-сулдаб мактабига жўнатдик. Онаси унга ортидан ка-атта торт ва «кока-кола», «фанта»ларни олиб этиб боришни ваъда берди...

Беихтиёр болалигимни эсладим. Туғилган кунларимизда торт олиб келиш, дастурхон ёзиб, уни нишонлаш ҳакида гап ҳам бўлмасди. Ойимиз ёки дадамиз бизга кўпроқ китоб совға қилиларни пешонамиздан ўпид табриклаб кўя колишарди. Мана шу биз учун энг катта мукофот эди. Мактабда-ку, умуман туғилган кунлар эсга олинмас эди. Олингандан ҳам совға факат яхши тилаклар бўларди, холос. Мана шундан ҳам кўнглимиз осмон қадар кўтарилади.

Ҳозир-чи? Тўй-маросимларимиз колиб, туғилган кунлар ҳам дабдабаю асьасага айланиб кетди. Топгани чўнгтагига сифмай қолаётган бъязи бойвачча ота-оналар эндиғина боғчага бораётган ўғли ё кизининг туғилган кунидаги боғчага торт, салқин ичимликлар билан бирга катта паҳмоқ айики ҳам кўтариб келади-да, фарзандини табриклаб кетади. Шу тариқа улар боғчада туғилган кун ўтказишни одат тусига киритиб кетишиади. Бой хонадоннинг ўғли ўйинчоқ ва эътибордан

яйраганда, қайсирид кўнгли ярим болакайнинг кўзларида ёш филтилайди, қайсирид кизалоқ ҳавас билан бокади. Ўзининг туғилган куни бундай бўлмаганидан ўксийди...

Қарабисизки, таваллуд тантанаси мактабга ҳам кўчди. Кейнинг пайтларда айрим «ташаббускор» отоналар бу фалати анъанан мактабда ҳам урға киритиши. Шаҳардан бошланган шамол энди кишлопларда ҳам эса бошлаганига анча бўлди. Бу ерда сал ақлини таниб қолган ўғил-қизлар туғилган кун тортиңнинг ҳажми ва безатилишига, ота-онаси томонидан тақдим этилган совғанинг киммат ё арzonлигига караб, тенгдошларни тоифаларга ажратади.

Менинг назаримда, катталардаги манманлик, кибр, мол-давлатини кўз-кўзлаш иллати болаларга ҳам бошлашди.

Менинг назаримда, катталардаги манманлик, кибр, мол-давлатини кўз-кўзлаш иллати болаларга ҳам

Мудокама учун мавзу

ни кутлуг кунидаги хафа қилмаслик учун ўзимни босдим. Дилбандим сийратида пайдо бўлаётган молпастлик, бирорва берилган нарса ва қилинган яхшиликнинг қайтишидан умидворлик, миннат қилиш иллатларини қандай йўқотишни билмай бoshим хотди. Бу ҳақда ҳалигача ўйлаб юрибман.

— Туғилган кунларимизда фарбона одатлар мұжассам, — дейди ўқитувчиликдан нафақага чиқкан Зайнабхон ая. — Сөвфаларга, тортиңг устига сўз ёзиш, шам ўчириш — бизларга умуман ёт-ку.

Онахоннинг гапларидаги жон бор. Мактабдаги туғилган кунларнинг фойдасидан зарапи кўпроқ экан, нега унга чек ќўлмаяпмиз? Нега ќўлмиз ё қизимизнинг туғилган кунидаги синфдоши юрак тасвири туширилган чашка, ўйинчоқ ва ҳоказолар совға киммоқда-ю, аммо бирон марта бадиий китоб совға қимляпти? Уларнинг наздидаги нахот кейинги пайтларда энг якин дўстимиз деб ўқитироф этилгувчи китоблар кўримсиз ёки арзимас совғага айланиб қолаётган бўлса? Бу ҳақда устоз-мураббийлар ҳам жиддий бозоти котишилари керак-ку!

Мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайдиган бир танишимнинг қизи академик лицейда ўқиди. Ўтган йили у қизининг туғилган кунидаги тилла сирға совға килди. Бир ойлар чамаси олдин у яна бесаранжом бўлиб қолди. Сабабини сўрасам: «Қизим туғилган кунимга тилла «сепочка» оберадис деб ќўлмаяпти. Дадасига ќўнгироқ қилган экан, аянг албатта оберади, мен пул юбораман дебди. Аммо юборган пули қизим айтган зорманднинг яримига ҳам етмади, шунинг учун онамдан қолган манави узунни сотишга қарор қилдим», деди ҳалиги аёл.

Нега бабзи қизларимиз ҳали лицей партасида ўтириб, тилла тақинчоқлар, зеб-зийнага бунчалар ўч бўлиб қолаяпти? Тарбиянинг қай бўғинида янглищик? Балки бу туғилган кунлардаги кимўзарликлар, айрим босар-тусарини билмаётган ота-босарларнинг «хотамтойлиги» мевасидир?

Нима бўлганда ҳам, бу масала хусусида жиддий ўйлаб кўриш керак. Бу билан туғилган кунлар ўтказилмасин, демоқи эмасмис. Аммо бундай саналар иҳчамгина, имкони борича оила даврасида ўтказилса, шоҳона дастурхон ўрнига туғилган кун соҳибига маънавий жиҳатдан кўпроқ кадрли бўлган нарсалар тухфа этилса, ҳар томонлами яхши эмасми!?

Шахло ТОШБЕКОВА

Табиат — дорижона

ЛОВИЯ

Ловия солиб тайёрланган таомларни азалдан ҳалқимиз сешиб тановул қилиб келган. Ўзине таркибида оқсили, карбон сувлар, мой, дармондорилардан С, В, В₂, РР витаминлари, каротин, пантотен кислотаси, калий, кальций, фосфор тузлари мавжуд. Шунингдек, унаги инсон организмига енгил сингувчи оқсилилар тана учун бениҳоя мухим бўлган аминокислоталар гурухини сақлайдай.

Бу бебаҳо неъматининг шифобахшилиги хусусида буюк табиб Абу Али ибн Сино: «Умошдан кўра тезроқ ҳазм бўлади, осон сингади, оқзилини ҳам ундан кам эмас...» деб, ловизинг қувватбахшилигини таъкидлаганди.

Ловизинг түшнаги эжароҳатинг ҳамда кўйган жойларга қўйилса, шифо бўлади. Ўзине таркибидаги калия тузи организмадаги ортиқча суюқликни ҳайдаб, юрак-қон томирлари фаолиятини яхшилаиди. Истиско (водянка), юрак касалланганда ва бўйрак оғригандаги ловиздан суюқ таом ёки унинг пӯчиганда қайнатма тайёрлаб ичиши сезиларли даражада ёрдам беради.

Унсондеги куч-куват берши билан бирга ҳалқ табобатида суюқ таом сифатида қандали диабет, қовуқ ва бўйрак хасталикларида, бод, подагра, болаларда ци кетиши, қон босими хасталикларни даволашда ҳам яхши фойдада беради. Ловизаги таомлар ўтка ва нафас ўйларни даволашади.

АЗЗОЛРИНДА ТОЗАЛАШ, ПЕШОДИ ҲАДДАСИ ХУСУСИЯТЛАРИГА ЭГА БУЛГАН ЛОВИЯ СИДИК ЙЎЛИДАГИ ТОЗАЛАРИН ҲАМ ЭРТИДАДИ. ШУ ТУФАЙЛЮ ЙОРАК-ҚОН ТОМИРЛЛАР ТИЗИМИНИНГ ФАОЛИЯТИНИ ЯХШИЛАНАДИ. БУНДАН ТАШАҚАРЫ, ЛОВИЯ ҚУШИБ ТАЙЁРЛАНГАН ПАРХЕЗ ТАОМЛАР БЎЙРАК ЯЛШИГАНИШАДИ, ҚОВУҚ ШАМОЛАЛАРИ, СУРУНКАЛИ АРТРИТ, ЖИГАРИНӢ ЁК БОССАНДА ҲАМ ТАСВИС ЭТИЛАДИ.

ЛОВИЯ МЕДДАДАН ШИРА АЖРАЛИШИНИ ФАОЛАШТИРАДИ. ШУ БОИС ҲАМ УНДАН ТАЙЁРЛАНГАН ПАРХЕЗ ТАОМ МЕДДА КИСЛОТАСИ МИҚДАРИ КАМАЙГАНДА ГАСТРИТ КАСАЛЛИГИДА ФОЙДАЛАДИ.

Унинг гуллари ҳам шифобахшилиги бўлиб, турли касалликларни қарши қўйла мумкин. 20 гравий гуллига 200 мл. қайноқ сув қўйиб, чой каби дамланади. Уни овқатдан олдин 0,5 стакандан кунига 3-5 маҳал ичилса, бўйрак ва қовуқ касалликларни даволашда самарали натижада беради.

Латофат САДДУЛЛАЕВА
тайёрлайди.

ЭЪЛОН!

Кашибхон Бахтиёр Маривхонович номига 19.07.2013 йилда берилган серия рақами O'zR № 002495 рақамли шаҳар транспортида бепул юриш хукукини берувчи гувоҳнома йўқолгандиги сабабли БЕКОР КИЛИНАДИ.

Налимов Валерий Петрович номига 22.07.2013 йилда берилган серия рақами O'zR № 002547 рақамли шаҳар транспортида бепул юриш хукукини берувчи гувоҳнома йўқолгандиги сабабли БЕКОР КИЛИНАДИ.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎҚТАМХОН-НУР» ўкув маркази

Кунидаги ўкув курсларига тақлиф этади:

Тиқувчилик — 3 ой.
Тўй ва оҳшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костом-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Хамшира — 5 ой. 4 ой ўчиш, 2 ой амалиет.
Хамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиқиб массаж — 3 ой.
Торт ва пишириклар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Үйур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оҳшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия хисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.

Биҷиши-тишик, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирнок, киплик ўтириш ва дилеплиция — 1 ой.
Каштачиллик — 3 ой (машинада вышивка). Тўкувчилик — 3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунюш тикиш — 2 ой.
Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо кути ва саватлар ясаш — 1 ой.
Бисердан гуллар, дараҳхатлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва сабзавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоклари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Єтотхона мавжуд.
Ўқишини тутгаттиларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-йи 31-хона.

МУЛЖАЛ: Юнусобод деҳқон бозори баш тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰дан 22⁰⁰гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йўли кучаси 4-ий 40-хона, МУЛЖАЛ: Кўйлик кийим бозори рўпаратсида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи).

ҚАРС ИККИ ҚҮЛДАН...

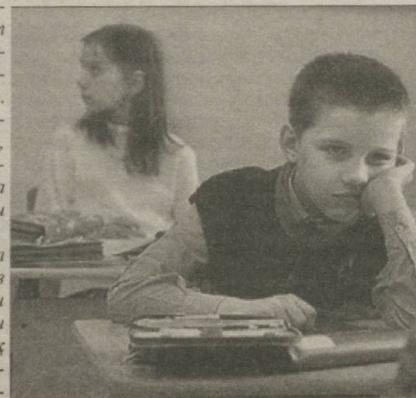
Баъзан жиноятга қўл урган ўсмирилар ҳақида эшишиб қоламиз ёки мактаб ёшидаги айрим болаларнинг ўзи учун тулини устун қўйини, унга наисхат қўймокчи бўлган катта ёшидагиларга ҳаёт ва яшиш ҳақида "доналарга" сўзларни айтишига гувоҳ бўламиз. Бундай ҳолатлар хусусида фикрлашганда, баъзан ота-она мактабни, ўқитувчи эса оиласи бунга сабабчи қилиб кўрсанади.

— Бола ноқобил чиқса, бунда дарров оиласи айланча ўтиши нотуғриди, — дейди Олимпиқўл туман ҳақ таълими муассасасалари фаолиятни мето-дик таъминлаша ва ташкил этиши бўлими мудири Айваржон Назаров. — Қарс икки қўлдан, дегандай, гап фақат оиласигина эмас, мактаб муҳити, хусусан, ўқитувчига ҳам боегиц.

Китоб ўшиши бу фақат ёшиларимизнинг машгулотигина эмас, барчамиз учун ҳам зарурдир. Афсуски, ҳозирда аксариёт ота-оналар рўзгор ташвишларини баҳона қилиб деярли китоб ўқимай қўйишди. Болани тарбиялашда ота-она маърифатли бўлмоғи муҳим саналади, шундагина унинг фарзандо тарбиясидаги ҳаракати яхшироқ натижага беради. Бошқача айтганда, ҳандай тарбия бе-

риши кераклигини у тўғри белгилай олади.

Баъзи ўқитувчиларимиз ҳам ўз дарс манбаларидан ташқари китобларни кам мутолаа

қилишайти. Аслида, педагогларимиз китоб, газеталарни кўп ўқишига, ўз устида шилаб, ўқивчиларини ҳам китобхон қила билганида, юқоридаған каби ҳолатлар ҳақида сўзлашга ҳожат қолмасди. Чунки яхши китоблар билан дўсташибган бола ҳеч қачон эрги йўлга кирмайди.

“Тарбияси оғир болалар” ёки “нотинч оиласи” сингари иборадарни кўпчилик яхши билди. Бироқ, ким ҳам ўз фарзандига жиноятчи бўл ёхуд ўнгирлик қиши, деб айтади? Ҳеч ким, албаттар. Рӯҳиносларнинг фикрича, бола тарбиясига мактаб ҳам кўп таъсир қиласди. Кези кел-

гандо шуни айтиши жоизки, болалинг бўлар-бўлмасга тенекурлари орасида изза бўлиши ва шу каби ноқулай маънавий ҳолатлар ўқитувчининг ётиборидан чётда қолмаслиги лозим.

— Бола бекор қолса, бирон-бир фойдало юлуши ёки машгулоп билан машгул бўлмаса, унинг тарбиясига птур етиши мумкин. Шунинг учун ҳам ўқув масканларида дарслардан кейин турди тўғараклар, спорти секциялари доимий шилашига ётибор берилмоқда, — дейди Асака тумани “Дўстлик” МФИ раиси Манзурохон Жўраева. — Нифакат оша ёки мактаб, маҳалла, балки бошқа барча ташкилот ва муассасалар ҳам катта масъулият билан ёндашиб, турии танловлар, беллашувлар, мусобакалар ўтказишига бошкен бўлишини искошиби аҳамиятта амалиётда ўз тасдиғиги топмоқда.

Ўзини жамиятимизнинг маънавий ҳаётига

масъуд деб билган ҳар биримизнинг муҳим вазифалари миз, масъулиятимиз бор. Бу борада озигина бўлса-да, бепарвонликка беш

Хатлар - тақдирлар

Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.
Андижон вилояти.

тишига ҳаққимиз йўқ. Зоро, поидевори мустаҳкам қурилган иморат умброкий бўллади.

Шифокорларнинг узоқ текширувларидан

сўнг маълум бўлди, Айварнинг ОИВ/ОИС сидаган бедаво дардга чалингани, бу касаллик унинг вуҳудини буткул емириб бораётгани аён бўлди. Энг ачинарлиси, бегунонга аёли ҳам бу хасталик чангалида ой, кун сайн шамдай сўниб бораради...

Ваҳоланки, бир пайтларду йигитда чиройли умргузаронлик қилиб, хонадонини файзийб этиши, ўзидан баҳтили-соғлом зурриёдлар қолдириш имконияти бор эди.

Ҳар бири бир оиласи яшнатиб, баҳтиёр яшаётган синфдош жўралар бош чайқаб колишиди. Ҳеч курса, келининг ота-онаси ни бу ҳолдан ўз вақтида огоҳ әтмаганларидан афсусландидар. “Эҳтимол, келининг ўзи айттандир”, деб ўйлашувнинг уларга панд берди ноги. Ҳаммасига кеч бўлгач эса Соҳиба аядан узр сўраш мавриди ҳам келмади...

Шўрлик ая бўлса, “Каерда адашдим, нега олдинроқ ҳабар топмадим. Бу касал олдида озис қолган дасти узун кудам-чи?” деб ўйлаб ўйига етолмасди. Бу пайтда Айварнинг ота-онаси ҳам фарзанд тарбиясидаги каерда адашгандарни ҳақида ўй суравериб, буни кеч фахмлаб етгандаридан надомат чекаётган эдилар.

Салима УМАРОВА

КУТИЛ(МА)ГАН МЕХМОН

Қадрдан дўстларимдан бири илтимос қилиб қолди: “Оғайин, сен ўйлариги яхши биласан, укамини тўрт яшар қизини Тошкентдаги тажрибали дўхтиларга кўрсатиш керак, ўйлукранги кўтараман, илтимос, ёрдам бер”. Айнан ўша кунлари йўлга чиқаётганим учун рози бўлдим ва унга шароитни тушунтидим. Яни поштахтда ўзим учун тушнашга жой болигини, лекин уч кишига ноқулай эканлигини очиқ айтдим. Укаси ўша заҳоти: “Ҳеч хавотирни экойи ўйқак аса, ҳозир кўчада қоладиган замон эмас. Қолаверса, ўн йил бирга ўқиган, ҳам синфдошим, ҳам қариндошим уч хонали уйда яшайди. Ўзи қачон Ургуга келса, ҳар доим, “Ошина, нуқуслени мемон меканаси, жуда уялтиман, ўзинг қачон Тошкентда борасан, бир маза қилиб айлантирайсан, керак бўлса яриҳ тундаям эшигимни тениб киришига ҳаққинг бор”, деб ваъда берувди, ўшаникига ўтамизда, деди байалих хотир. Шундайда мен ўйлга кечроқ чиқаётганимиз боси угна, “Ҳеч бўлмаса бир қўнгироқ қилиб қўйинг, ҳабардор бўлса яхшидада”. — деди. Му орада искласи телефонда боғланисиди.

Жиззахдан ўтеганимизда ҳам шеригим мезон оғанинисига қўнгироқ қилиб, ҳазил-хузул гапларни айттиб, шаҳарга киргач, ҳайдовчига манзинши тушунтиришини таъинлади. Тошкентда кеч соат ўн бирларда етиб келдик ва у машиналарни тушуб, дўстининг телефон рагамини тера бошлади. Бир маҳал менинг ёнимига келиб, “Сизни кидан тераёллик-чи, менга ўчирилган, деб жавоб бераяти”, деб телефонимни сўради. Ва ярим соатча жигибайрон бўлиб турди. Ўнинг ҳолатини тушундиган, узокроқ бўлса-да, эски танишига қўнгироқ қилиб, вазиятни тушунтидим. У киши бирдагига: “Бемалол ака, фақат кулмайсизлар, уйимиз тормроқ, лекин, кўнглимиш кенг”, деб визларни таклиф этди...

Эрталаб нонушта қызига, керакли манзилга отландик. Хайрлашатсан, ҳалим саҳоватни мезон дўстимиз бизларни ўз машинасида касалхонага элтиб қўйиншини билдириди ва қизалоқ то палатага жоизлашучига ётимиздан кетмади..

Кечага қўнгисис ҳолатдан барбири менинг кўнглини хижис тортди ва қайтаётсан куним яна ҳамроҳларини ўйқлаб бордим. Қизчанинг ёнида онаси ётган экан, ҳамқишилогим билан ҳовлида кўришидик. У хижсолат тортганча, “Шунақасим яйлар экан-да, кеча ўша ошинашем телефон қиссан, бир оғиз кечирим сўраши ҳам ўйқ, ухлаб қолибман, ҳалим Тошкентдамисан, кетмадинми, деди узламай-неттмай. Нима дейман, индамай кўя қолим, ҳозир касалхонага яқин уйда ижарада яшаб, қизимдан хабар олиб турбиман”, деди...

Бу воқеада кимнидир оқлаш, ёмонлаши фикридан ўироқмиз. Холис муносабат билдириши ҳар кимниг ўваждонаига ҳавола. Мен эса бор гапни ёздим холос.

**Узоқ ОМОНОВ,
Ургут тумани.**

“ГАП”ЧИНИНГ ДАРДИ ПУЛДА

“Пуллик дийдорлашув” (2013 йил, 46-сон) ва “Гап”дан гап чиқаяти” (2014 йил, 1-сон) мақолаларини ўқиб

Бу мақолаларни ўқирканман, уларда кўпчилигимизга танишлавхалар келтирилганини хис қилдим. Хусусан, кейинги пайтларда гаштак дегани нафақат шаҳарларда, балки энг олис қишлоғу туман марказларидаги ҳамкаслар, собиқ синфдошу курсодашлар, дугоналар, овсинлар, опа-сингиллар, дўсту жўралар, ҳатто ҳаётидаги марта санаторий-курортларда бирга дам олган палатадошлар ўртасида ҳам оммалашиб улгурди.

Одатда, ўзбек хонадонлари катта оила бўлиб яшайдилар. Қайнота-қайнона, келин-кўёв, қайн опа-сингилу қайнукалар биргага истиқомат қилаётган уйда уларнинг ҳар бири ана шундай “гаштак” қилишини тасаввур қилинг-да.. Бундай пайтда, ғиждувонлик синглимиш Шарофат Обидова ёзганидек, шу туфайли оиласидар келиб чиқиши ҳам ҳеч гап эмас. “Гап”чиларга қўшилам деб, оиласида беҳуда дилхираликларга қолишидан бирор маъни йўқ, албатта.

Ўзбеклар тўйсевар ҳалқ, тўй эса кишиларни миннатсиз дийдор онларига етказади. Ақиқа тўй, бешик тўй, суннат тўйи, фотиха, никоҳ тўйлари ва бошқа шу каби оиласидаги тадбирлар — буларни санааб адогига етиш кийин. Канча қадриятларимизу шодон кунларимиз — турфа тўй маросимларимиз бўлгани ҳолда ортиқча урфлар — “гапу гаштак” да ҳожат бормикан, дейсиз беихтиёр. Касб фаолиятимиз, болалар тарбияси, рўзгор ишлари, ўз соглигимиз ҳақида қайгуриш, бўш вақт топиб чиқиши ўзимиз, якинларимизга ғамхўрлик кўрсатишими, тўй маросимларига улгуршишимиз ва ҳоказо — буларнинг ҳаммасига вақтимизни тўғри тақсимлаш тақозо этилади. Шундан келиб чиқиб, “гап”у “гаштак”ларни илк бор уйлаб топганлар қай бирекорчилар бўлган, урға айланганидан кейин бошқаларга ҳам катордан қолмаслик ёки “ким ўзар” маъносига “юқсан”, десак янглишмаймиз. Ҳар холда, бу каби “гап”у “гаштак” тадбирлари бизнинг азалий қадриятларимизга тааллукли эмаслигини унутмаслигимиз жоиз, деб ўйлаймиз.

**Саодат РАХМАТОВА,
мехнат фарҳиysi,**

Навоий вилояти, Нурота шаҳри.

МАРКА ЎРНИГА ПАТ

Индонезиянинг Бабар ороли ахолиси почта харжатлари учун ҳақ тўлағач, конверт марка эмас, куш патни ёпишириб кўйишади. Бундай хатлар хамиша ўз манзилига аник етказиб берилади. Мактуб қабул қуловчидан эса ҳақ сўралмайди. Сабаби, Ин-

донезиянда почта ҳақи учналик қиммат эмас. Боз устига, ахолининг ўзи ҳам ҳадеганда хат ёзавермайди.

Шу ўринда эслатма: ўрта асрларда хат ташувчи кубатурларнинг бахоси бир от нархидга эди.

СУВ УСТИДА КИНОТЕАТР

Маиший техника ривожланиб, бунгунда кўпчиликнинг хонадонида замонавий "ўй кинотеатри" туркумидаги телевизор ва видеотўпламлар мавжуд. Калифорниядаги Сан-Димон шаҳридаги ўйлардан бирда замонавий техниканинг ушбу имкониятларидан фойдаланилган холда гаройиб кинотеатр очилган. Унинг эгаси Кент Лемастер ҳовуз чеккасига экран ўрнатиб, сувга шиширилган резина ўрнинклар ўрнатган. Томошабинлар бир вақтнинг ўзида фильм томоша қилиб, оёғига иссиқ ваннасини қабул килишлари мумкин.

БЎЙГА ЯРАША ЙЎЛКИРА

Болаларнинг жамоат транспортларидан фойдаланишдаги имтиёзлари турли мамлакатлarda турли тарзда жорий этилган. Маълумки, юртимиз шаҳарларида жамоат транспортларида етти ёшга тўлмаган болакайларга йўл ҳақи олинмайди. Канаданинг Торонто шаҳрида эса болалар автобус, метро, троллейбус ва бошқа ша-

ҳар транспортига чиққанларида бўйига қараб йўл ҳақи тўлашади. Транспорт эшиги олдига ўн бир ёшли боланинг ўртаса бўйига тенг келадиган белги кўйилган. Кимки ўша белгидан паст бўлса, болалар читласини олади, агар баланд бўлса, катталар қатрида пул тўлайди.

Наргиза СИДДИКОВА
тайёрлади.

САҲИФАСИ

ҚИЗИМ ТИНЧ, ЎЗИМ ЭСА...

— Турмуш ўртогим билан саккиз йил бирга яшадик, — дейди таҳририятимизга Буходордан кўнгироқ қилган Назира ая. — Афсус, у киши баҳтсиз тасодиф туфайли оламдан ўтгач, икки ёш болам билан бўзлаб қолдим. Болаларимни ҳам ота, ҳам она бўлиб улғайтиргач, ташвишларим ҳам кўпайди. Туман марказида яшаганим учун тиричиликнинг имконини топдим. Кундузи фаррошлик, кечкурун эса кичкина дўёнчимизда савдо қилдим. Ўглим катта бўлса ёнимга кирап деб умид килгандим. Афсус, у нокобил чиқди. Хорижга ишлагани кетиб, ҳалигча бедарак, бир сўм пул юборгани йўқ. Қаерда, қандай яшапти, бехабарман. Бир амаллаб қизимни турмушга узатгач, алкамдан тоғ ағдарилик бўлди. Бир куни уйимиизга кирк ёшлардаги бир жувон мениннотасига сўраб келди. Аввалига роса сикилдим, ёшим 55 га борганида турмуш кураманинг деб ўйладим. Кейин, боши очиқ, бева аёлнинг ҳаётини сиз сўраманг, мен айтмайин. Хуллас, қариндошларимдан маслаҳат сўрадим, улар имкони бўлса, кўнинг, дейишиди. Охири 65 ёшли Азamat ака билан бирга яшай бошладим. Ҳовлиси шинамгина, иссиқхонасида лимонлар пишиб ётибди. Ертёласи тўла мева. Уйдаги келин бечора ёш боласи билан ошхонадан чиқмай, пиширик пишириб, сотиб, пулини қайнотасига олиб келиб беради. Ўғли эртао кеч хайдовчилик килиди. Келинлари ҳам, ўйиллари ҳам менга жуда яхши муносабатда бўлишиди. Лекин чол тушмасур ниҳоятда зикна, хасис экан, бир тийиннинг ҳам хисоблаб, ҳатто еган овқатимни ҳам миннат киларди. Бир куни кутилмагандага, "Хўш, иккайчай ётиб еганинг етар энди, эртадан бошлаб кундузи кўчага стол кўйиб беради, майдай-чудай сотиб, ош-нонингни оқлайсан, кечаси теплицада ишлайсан", деб колса бўладими. Чидомадим, шунча йил чеккан азобларим бир бўлди-ю, буниси энди ортича эди. Шаҳнама ўйимга қайтиб келдим. Ҳудога шукр, кўл-оёғим бут, таним сог-саломат. Бир рўзгорни эплайман. Мехра мухтож бир инсоннинг хизматини қилиб, дуосини олсан, деган ниятдаман.

НАЗИРА АЯ,
Бухоро вилояти.

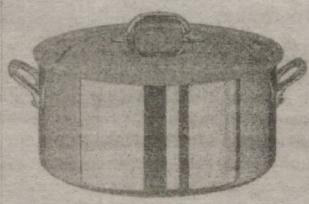
ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР, ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Сут қаҳванинг таъсирини камайтиради. Шунинг учун қон босими ошиб турадиган кишилар уни сут билан истеъмол қилгандлари маъқул.

Сўлиб қолган салат баргини ўз ҳолига қайтариши учун уни лимон шарбати ҳамда хом картошка бўлакчалари билан бирга сувга 10 дақиқа солиб кўшин.

Чучук қатиқ зардоби юз терисини силиқлаштириб, оқартириши хусусиятига эга.

Мис анжомлардаги додларни лимон бўлакчалари билан артиб кетказилиб мумкин.

СИЗЛАРГА ИШОНМАН

Туман марказига қатновчи маршрут таксида ҳайдовчи бўлиб ишлайман. Яқинда ишдан кайтаётган бир шифокор аёл билан сұхbatлашиб қолдим. "Оила ва ҳамият" газетасини ўқир экан. Менинг тақдирим ҳақида эшитга, "Бахтили бўлинг" руқнига мурожаат қилишимни маслаҳат берди. Айтишича, турмушдан ажралган дугонаси ушбу бўлим орқали бир йигит билан танишиб, ҳозирги кунда баҳтили яшаеттан экан. Бу хабарни эшишиб, сизларга ишончим ортди. Ёшим 49 да. Аёлм оламдан ўтганига уч йил бўлди. Икки нафар қизим бор. Мана шу коракўзларимдан меҳру муҳаббатини аямайдиган 40 ёшгача бўлган аёлга улланыш истагидаман.

МАСРУР,
Фарғона вилояти.

ИЧКУЁВ БЎЛМАГАН ЭДИМ...

Биз оиласда бир ўғил, бир қизмиз. Катта опам оиласи билан пойтахтда яшайди. Мен эса қишлоқда ота-онам билан қолганим. Опамнигига меҳмонга борганимда жиянум Ниуфарнин боғчага олиб бориб, Гулсанам исмли боғча опаси билан танишиб, унга кўнгил кўйдим. Жиянум баҳона тез-тез боғчага бордиган одат чиқардим. Гулсанам ҳам менга бефарқ эмаслигини билгач, ота-онам келин излашетганини, совчи юбормоқчи эканини айтдим. У қизарип ерга каради-ю, "Онам нима деркин", деди. Мен-ку бир амаллаб онамни кўндиридим. Аммо Гулсанамниг онаси қизимни қишлоқда келин қилиб бермайман, деб тиш-тиргири билан қарши бўлди. Ўйдагилар бир-икки йилдан сўнг пойтахта кўчиб бориши шарти билан розилик олишибди. Тўйдан сўнг, орадан бир ой ўтмасданоқ қайнонам қаҷон кўчиб келасизлар, деб кистайвергач, ота-онамни ташлашиб, ижара ўй олиб

яшашга мажбур бўлдим. Қайнонам энди ичкуёв бўлиб яшашимни талаб қилди. Бу орада дадам оламдан ўтиб, онам ёлғизланиб қолгач, у кишиниям ўйимга олиб келдим. Шунда қайнонам чидомади. "Энди шуниси етмай туруди, қизим иккита нонхўрга қаролмайди, онанги уйига жўнатиб, ўзинг бизникида яшайсан", деб оёқ тираб олди. Мен роса муросага чакирдим. Ҳар куни жанжал бўлавериб, сиқилгани учун Гулсанамниг икки марта ҳомилиаси тушиб қолди. У ҳам менга қарши бўлди. Охири қонуниг ажрашдик. Ҳозир онам иккимиз Сурхондараёда яшяпмиз. Ёшим 28 да. Шахси майнашмада ҳайдовчиллик қиласаман. Ўй-жойим етарли. Ўз баҳти учун кураша оладиган иродали киз бўлсан овоз берсин.

АСКАР,
Сурхондарё вилояти.

ПАРИЗОДА УНАШТИРИЛДИ

— Тошкент шаҳрида яшайман. Газетангизнинг биринчи сонидаги "Бахтили бўлинг" номли сарлавҳа остида маҳалла маслаҳатчиси Хайринисо опанинг маслаҳати бўйича келдим, — дейди Шафоат опа. — Паризода ҳақида айтилган илиқ фикрларни ўқигач, уни бир суриштириб кўрсам бўларкан, деб ўйладим. Чунки, очигиди айтилган сизга, менинг ҳам ўглим баҳтидан тимнаган, ёши 35 да. Олий маълумотли. Ичиш-чекиш каби зарарли одатлардан холи. Мана, хужжатлари билан бирга суратини ҳам олиб келдим. Рухсат берсангиз, Паризоданинг суратини бир кўрсам бўладими?

Паризоданинг суратини кўрган Шафоат опа хурсанд бўлиб ва насиб этса, узукка кўз кўйгандек мос экан, энди ўзларни учраштирамиз, деб чиқиб этди. Орадан тўрт кун ўтгач, Хайринисо опа таҳририятимизга кўнгироқ қилиб, бизга рахмат айтида ва Дилшодбек билан Паризоданинг суратидаги ҳақида хабар қилди.

ТАҲРИРИЯТДАН:

"Бахтили бўлинг" руқнига хат йўллаётган ёки бевосита мурожаат килдаган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

Тилда буюларни ялтираб турниши истасангиз, уни хом тухумнинг оқи билан артиб тозаланг.

Кўл ва ўй телефонларини куниса бир марта бактерияларга қарши салфетка билан артиб турши шарт!

Идишлардаги балик ҳидини кетказилиш учун ичимлик сираси шимодирлигага пахта билан артинг, сўнгра идиш ювши пастаси (гель) билан ювшиб ташланг.

Юзни оқартирувчи никоблардан факат кечқурин фойдаланиши тавсия этилади. Чунки бундай муолажадан сўнг юзга б-7 соат давомида қўёш нурлари тушмаслиги лозим.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

ЙЎЛДАГИ ГАПЛАР

Бекатда автобус кутиб турган аёл ҳамрохи-га ёзғири:

— Ишқилиб, бугун ҳам телефон кулогига ёпишиб қолгандай гаплашадиган қизлар учрамасин-да. Кечакида ўзим ишдан чарчаб чиққанман денг, бунинг устига ёнгинамда бир жиблажибон қизининг лабига тегмай телефонда гапиргани шунақа асабимга тегдики, сиз сўра-манг, мен айтмайин. Айтсан, ишонмайсиз, автобусдан тушсаям телефон кулогидан тушмади боякишининг...

Деярли ҳар куни ана шундай холатга кўнишиб қолдик: кўча-кўйда, ўқув ёки шифо масканлари дейсизми, хуллас, дуч келган жойда айрим йигит-қизларнинг кулогида телефон-наушник, бирни гаплашяпти, бирни сўкишяпти, бошқаси эса бошини силкитиб беўхшов хатти-харакатлар килиб кетяпти... Кўп кўрамиз, баъзан метрода, автобус ёки трамвайдаги кўнглини ўйинлардан кўзини узолмаётган ёшлар рўпарасида турган кексароқ ёхуд бола кўтарган аёлларга жой

бермасдан, ўзини кўрмаганга олиб, безрайбид ўтираверади. Мабодо, бундайларни сал койисангиз ҳам балога қоласиз.

Бир аёл 15 ёшдаги қизининг кечаси телефонда кўй-кўши эшишидан бўшамаслигини, буни ҳар куни кузатиб хавотирланишини айтиб колди. "Вақтингни бехуда сарфламай, китоб ўқигин", дейман. У бўлса, "Ойижон, китоб ўқисам ўйкум келади", дейди.

Онанинг бу куюнишига бефарқ бўлолмадим. Беихтиёр шу ҳолатни

КЕЧИКТИРМАЙ КЎРИБ ЧИҚИЛАДИ

**Фуқароларнинг давлат бошкарув органларига
килган мурожаатлари қанча муддатда кўриб чи-
килиши белгиланган?**

Хусния НОРМАТОВА

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Конунийнинг 18-моддасига кўра, фуқароларнинг таклифлари тушган кундан эътиборан бир ойгача бўлган муддат ичидаги кўриб чиқилади, кўшимча ўрганиши талаб этадиган таклифлар бундан мустасно ва бу ҳақда таклиф киритган шахсга ўн кунлик муддат ичидаги маълум килинади.

Ариза ёки шикоятлар масалани моҳиятан ҳал этиши шарт бўлган давлат органига тушган кундан эътиборан бир ойгача бўлган муддат ичидаги, кўшимча ўрганиши ва текшириши талаб этадиган ариза ёки шикоятлар эса ўн беш кундан кечкитирмай кўриб чиқилади.

Ариза ёки шикоятни кўриб чиқиш учун текшириш ўтказиши, кўшимча материаллар талаб килиб олиш ёки бошқа чора-тадбирлар кўриш зарур бўлган ҳолларда, ариза ёки шикоятни кўриб чиқилиши муддати тегишили давлат органи раҳбарни томонидан истисно та-риқасида узоги билан бир ойга узайтирилиши мумкин ва бу ҳақда ариза ёки шикоят берган шахсга маълум килинади.

Фуқаронинг мурожаатни кўриб чиқиша шахсан ўзи иштирок этиши мумкини?
Барно САТТОРОВА

Ўзбекистон Республикасининг "Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Конунийнинг 19-моддасига кўра, мурожаат давлат органлари томонидан кўриб чиқиладиганда фуқаро мурожаатнинг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборот олиш, важларини шахсан баён этиш ва изохлар бериш, мурожаатни текшириши материаллари ҳамда кўриб чиқиш натижалари билан танишиш, кўшимча материаллар тақдим этиш ёки уларни бошқа орган-

лардан сўраб олиш тўғрисида илтимос қилиш, адвокат ёки ўз вакили хизматларидан фойдаланиш хукуқига эга.

Мурожаатни кўриб чиқаётган давлат органларининг мансабдор шахслари фуқароларга уларнинг хукуқлари, эркинликлари ва конуний манфаатларига даҳлор хужатлар, қарорлар ва бошқа материалилар билан танишиб чиқиши имкониятини таъминлашлари шартлиги белгиланган.

**Саволларга Навоий вилоят
адлия бошкармаси масъул ҳодими
Атҳам ЯРҚУЛОВ жавоб берди.**

АРИЗАНИ ТОПШИРИШ МУМКИН

**Нотариус жисмоний ва юридик шахсларнинг
нотариал харакатлар билан боғлик бўлган ариза-
ларини олиб бошка жисмоний ва юридик шахс-
ларга топшириши мумкини?**

Бекзод ЮСУПОВ

Нотариус нотариал ҳаракатлар билан боғлик (ишончномани бекор қилиш ҳақидаги ариза, қарз шартномаси бўйича қарздорга аризани топшириш, уй, квартира, уйнинг ёки квартиранинг бир кисмини имтиёзли сотиб олиш хукуқига эга бўлган шахсларга аризани топшириш ва ҳоказо) бўлган жисмоний ва юридик шахсларнинг аризаларини олиб бошка жисмоний ва юридик шахсларга топшириши мумкин.

**Ариза берган шахснинг илтимосига кўра унга аризанинг топширилганлиги ҳақида гувоҳнома бе-
риладими, унинг мазмуни қандай бўлади?**

Ҳамза ХАЙИТБОЕВ

Ариза берган шахснинг илтимосига кўра унга аризанинг топширилганлиги ҳақида гувоҳнома берилади. Гувоҳномада аризанинг мазмуни кўрсатилади.

**Саволларга Гурлан тумани 1-сон ДНИ нотариуси
Шокир МАДАМИНОВ жавоб берди.**

**Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва онлаларни қўллаб-куватлаш» ассоциацияси
(Болалар жамғараси) ва «Соғлом авлод учун» ҳалқаро ҳайрия жамғараси**

Таҳририята келган кўлэзмалар
муаллифларга қайтарилмайди.

Реклама материаллари мазмуни учун
таҳририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида чоп этилди.
Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-йй.
Босишига топшириш вақти – 15:00
Босишига топширилди – 15:00

E-mail: oila.vamjamiat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент – 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-йй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига
0169-рәқам билан 11.01.07 да рўйхатга олин-
ган. Буюртма Г – 138. Формати А-3, ҳажми 2
табоқ. Адади – 8833. Баҳоси келишилган нарҳда.

ОБУНА ИНДЕКСИ – 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибијат: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oila.vamjamiat.uz

12 45

Oila
Oila

ТАХМИНАНИНГ ТЎРТ МЕДАЛИ

Яқинда АҚШнинг Майами шаҳрида бадиий гимнастика бўйича ташкил этилган "Gold Coast International Cup – 2014" анъанавий халқаро турнирида ёш гимнастикачимиз Тахмина Икромованинг маҳорати мухлису мутахассислар томонидан юкори баҳолангани бунинг яна бир ёрқин ифодасидир.

Дунёнинг ўнга яқин мамлакати вакиллари иштирокида ўтказилган мусобакада ҳамюртимиз кўпкураш баҳсларида олтин медални кўлга киритди. Т.Икромова турнир давомида эркин машҳир бажариш бўйича олтин, халқа ва тўп ўйнатишда бир жуфт кумуш медаль билан тақдирланди.

БРАЗИЛИЯГА ОТЛАНГАН ЎЗБЕК

2006 йили Германияда бўлиб ўтган футбол бўйича жаҳон чемпионати бахсларида өлтиришада борлан марғилонлик Акрам Маъруфжонов Бразилияга борадиган бўлди. Машхур велосипедчининг режалари ҳақида ЎФФ матбуот хизмати маълум килди.

Хабар беришларича, Маъруфжонов ўФФда меҳмон бўлиб, Бразилиядаги жаҳон чемпионати бахсларида өлтиришада бориши режалари билан ўткоцлашган.

Маълум учун, 2008 йили Акром ака Германия терма жамоаси ва Мюнхеннинг "Бавария" клуби собиқ дарвазабони Оливер Каннинг хайрлашув учрашувида иштирок этиб, унга зарбоф тўн ва дўлти кийдирган, невараси учун эса Каннинг дастхати туширилган клуб либосини эсадлил сифатида қабул қилган.

РОНАЛДУ ЯНА ТАҚДИРЛАНДИ

"Реал" жамоаси ҳамда Португалия терма жамоаси хужумчиси Криштиану Роналду ўз мамлакатининг энг юксак мукофоти билан тақдирланди.

Португалия президенти Анибал Каваку Силва футболчига шахсан ўзи Генрих Денгизчи (Инфант Дон Энрики) орденини топширди. Такдирлаш маросими Лиссабон шаҳридаги президент саройида бўлиб ўтди. Ушбу мукофот декабр ойида очилган Роналдунинг шахсий музейига кўйиладиган бўлди.

Эслатиб ўтамиш, Роналду 2013 йилнинг энг яхши футболчисига аталган "Олтин тўп" совринини кўлга киритган эди.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.